

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: בנימין	שם משפחה: מלכובסקי

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

בלועזית Malachowski		שם משפחה איתו נולדתי: מלכובסקי
שנת לידה: 10.6.1932	מין: זכר	שם פרטי איתו נולדתי: בנימין
בלועזית Ivy		עיר לידה: איביה
ארץ לידה: פולין (בלארוסיה)		שם פרטי ושם משפחה של האב: חנן מלכובסקי
שם פרטי ושם נעורים של האם: צביה		מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: איביה
ארץ המגורים: פולין (בלארוסיה)		השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)
מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)		מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ)
חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)		במידה והיית בגטו, ציין את שמו גטו איביה
בלועזית Ghetto Ivy		במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו
בלועזית		המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:
תאריך השחרור:		במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)
ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור		במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מת'
במידה ועלית באנייה, ציין את שמה טרנסילבניה		שנת עליה: 1944-45

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הורייך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

שמי בנימין ונולדתי בשנת 1932 בעיירה ששמה איביה. עיירה יפיפיה אשר באו אליה בדרך כלל אנשים רבים בחופשות. בעיירה היו סה"כ 42 אלף תושבים ומתוכם 15 אלף יהודים. משפחתי עסקה בעיקר בביגוד. אימי הייתה מוכה לעברית בבי"ס בוויילנה ואבא הגיע ממשפחת איברי (משפחה אמידה). סבי נפטר כשהייתי צעיר וסבתי פרומה נפטרה בגטו.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

הגרמנים הגיעו לעיירה באפריל 1940 ולאחר כחודש הם עשו סלקציה, מין צומת דרכים, מי שהלך ימינה- מחנות עבודה, ושמאלה- גטו ויז'ר למוות, בסלקציה הזו הרגו בערך 1,300 יהודים. אנחנו נשלחנו לגטו, ובגטו החיים לא היו פשוטים. הגברים היו יוצאים לעבודה וכולן נאלצו לעבוד טלאי צהוב, הייתה הגבלה של אוכל ואנשים רבים חלו במחלות רבות. גרמני אחד שהיה אחראי על הכניסה והיציאה של הגטו היה נותן לי לצאת ולהיכנס דרך השער בגלל המראה שלי, הייתי גונב אוכל וחוזר. מי שבעצם גידלה אותי (ובסופו של דבר גם הצילה אותי) הייתה מטפלת רוסייה ששמה זוזנה, לה קראתי אימא, במהלך הזמן הבנתי שיקרה משהו, הלכתי אליה והיא אמרה לי "אל תדאג כי אני אדאג לך". ב-1942 החליטו הגרמנים לחסל את הגטו ואספו את כולם למשאיות, סיכמתי עם זוזנה שכשאעבור ליד שער הגטו אקפוץ מהמשאית והיא תחכה שם וככה, הייתי במשאית האחרונה, וכפי שסיכמתי עם זוזנה קפצתי מהמשאית והיא מיד לקחה אותי משם מבלי שיראו והלכנו לביתה. זוזנה חפרה בור בסלון ביתה ושם ישבתי 12 שעות ביממה, יום אחרי יום. מול הבית של זוזנה גרו פולנים אשר הלשינו עליי אז בזמנו הפרטיזנים קראו לי להצטרף אליהם ובסוף 1944 הצטרפתי. התקופה שלי עם הפרטיזנים הייתה תקופה טובה, היה שם בי"ס, היה אוכל ובלילה הפרטיזנים יצאו להתקפות נגד מסילות, רכבות ועוד. לאחר זמן מה חזרתי לעיר והודעתי זאת לזוזנה, היה שם קצין שהכיר אותי והתברר גם שהוא בן משפחתי (כתוצאה מתקופה מאסר שישבתי בעת מתקפה על שוק) וביקשתי ממנו שיעזור לי למצוא את בני משפחתי אך לאחר חיפושים נודע לי שהם מתו. הייתי עם זוזנה והיא הציעה לי לעזוב ולנסוע עם משפחה יהודייה ואיתם הגענו ללודג' (סטאלין נתן אישור לחזור לפולניה) ואני נכנסתי ישר לבית יתומים. לבית היתומים הגיע מיליונר אמריקאי שחיפש לאמץ ילדים מבית היתומים ולהעלות אותם ארצה, יחד איתו, אני הייתי בין הילדים שנבחרו. עלינו לארץ באונייה ושמה טרנסיווניה ובגלל הקשר שלנו לאותו מיליונר אמריקאי טיפלו בנו היטב במהלך ההפלגה.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ וחיך במדינת ישראל

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

בארץ היו לי מסעות רבות. המקום הראשון שהייתי בו היה קיבוץ גליליים אך שם היו לי קשיי הסתגלות גדולים מפני שהיו שם עולים מאיראן שדיברו בערבית ולא יכולתי לתקשר עימם. בגלל הקשיים שלי הגעתי לקיבוץ יגור ושם היו פולנים מה שהקל עליי ואפשר לי לתקשר. בשבת השחורה, אחרי שהאנגלים הגיעו לחפש נשק, הגעתי לקיבוץ יגור ושם היו פולנים מה שהקל עליי ואפשר לי לתקשר. הנרייטה סולד אשר הייתי מיוודת איתה מאוד הציעה לי לעבור לקיבוץ הזרעים אבל אני בחרתי ללכת לבן-שמן. פרצה מלחמת השחרור ותושבי בן שמן נאלצו לעזוב, אני הייתי האחרון שיצא משם. מש הגעתי לקיבוץ חרות ומשם לעין גב שם הייתי עד גיוסי לצה"ל. שירתי בתותחנים ולאחר השחרור היו לי חיים קשים, לא היה לי מה לאכול ולא היה לי כסף. בגלל הקשיים החלטתי להתגייס ללגיון הזרים. פגש אותי קצין אחד ששיכנע אותי להתגייס למשטרה ואני נורא רציתי להגיע למג"ב והצלחתי! שירתי שם עד שנות ה-70 ואז עברתי למשטרה עד ליציאתי לפנסיה. לי ואשתי נולדו שלוש בנות. הבכורה אורית היא מורה שמגדלת ילד מקסים ששמו אביעד. אביעד כל יום מתקשר אליי ומסר לי כיצד עבר עליו היום. האמצעית צביה שגרה כבר 30 שנים בדנמרק ואחות במקצועה ולה יש שלושה ילדים והקטנה, מיכל שהיא מדריכת דיילות באל-על. אני ואשתי גרים עד היום בטבריה.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

ראיון: אליעז שטרן
טבריה, אפריל 2013